

Economic and Financial Treaties; A Strategy in Attracting Foreign Economic Values

Mostafa Heidari Haretemeh*

Associate Professor of the Department of Economics, Naragh Branch, Islamic Azad University,
Naragh, Iran

ARTICLE INFO

Article type:

Research Full Paper

Article history:

Received: 2024-04 -25

Revised: 2024-10-22

Accepted: 2024-11-18

Keywords:

Financial Economic Agreements, Foreign Economic Values, Instability of the Political System, Multinational Enterprises

EXTENDED ABSTRACT

Background and Objectives: In today's world, there are various contracts and legal frameworks for commercial economic activities. One of the most important frameworks in this field is economic and financial agreements. These agreements provide regulations and guarantees for those private companies that pursue economic activities or specifically foreign direct investment. When a company or an individual wants to do business or invest in another country, there is always a risk that the funds will be nationalized or confiscated in some way by the host country. In order to protect economic agents/investors and in order to support economic activities, most countries sign economic and financial agreements. Logically, these agreements should be part of trade agreements, but they are usually implemented following a bilateral/multilateral or regional agreement between two/several countries. Therefore most of the countries use Financial economic agreements to support and protect the rights of companies during their economic activities in other countries, while less developed countries conclude agreements with the intention of attracting more foreign economic activities and gaining a greater share in the competitive environment. Therefore, due to the importance of Financial economic agreements, the present research was considered with the aim of investigating the interactions between the rigidity and Rigidity of Financial economic agreements, the instability of the political system, and the Ownership structure.

Materials and Methods: Data related to economic activities in the year 2022 for the period 2019 to 2022 multinational companies with an average of 4 new foreign investments per year were selected and collected with a final number of N = 116 and analyzed using paired logistic regression.

Results: Regression was estimated in four models. In the first model, the three variables of instability of political system (PI), strength of treaties (TSTR) and PI * TSRT are not considered and without considering these three variables, only two variables of economic activity laws and population have a significant effect. In the second model, among the three main variables, only the variable of political system instability (PI) was included in the model, and its effect alone is not significant (Table 3, Model 2).

* Corresponding author.

E-mail: Mo.heidarih@iau.ac.ir

<https://orcid.org/0000-0001-9724-2644>

However, again, the two variables of laws of economic activities and population are significant. In the third model, among the three main variables, only the variable of the strength of traders' economic agreements (TSTR) has been entered into the model, and again, statistically, the effect of the strength of financial economic agreements is not significant (model 3). However, again, the effect of two variables, laws of economic activities and population, are significant. In the fourth model, all three variables of political system instability (PI), strength of economic and financial agreements (TSTR) and interactive variable $PI * TSRT$ have been entered into the model. Again, the two variables of laws of economic activities and population have a significant effect in this model. In addition, the interactive effect of $PI * TSRT$ has become statistically significant, but the two variables of instability of the political system (PI) and strength of economic and financial agreements (TSTR) are not significant. Therefore, the interactive effect in model 4 shows that with the increase in the instability of the political system, very strict economic and financial agreements reverse the preference of multinational companies for minority ownership and make it more likely that multinational companies choose majority ownership. At higher levels of instability of the political system, greater strength in economic and financial agreements increases the possibility of increasing the choice of multinational companies from stocks. In other words, it is clear that stricter economic and financial agreements with increasing instability of the political system encourage multinational enterprises to choose majority ownership instead of minority ownership. Finally, by replacing the instability of the political system with two other indicators of political uncertainty in the host country, supplementary tests were conducted as follows: The instability of the political system has been replaced by Henize's Political Constraints Index (POLCON). For the political system instability variable, global governance indicators were used by reversing the political restrictions (POLCON-1). The Political Constraints Index (POLCON) captures a different aspect of a country's level of political stability, i.e., the probability of political tolerance/stability by directly measuring the feasibility of policy change based on the structure of the country's political institutions (e.g., the number of veto points), which evaluates the complex relationship between the number of attempts to change and the degree of restriction in the policy making of the legislative and executive powers. Equilibrium at all levels increases the possibility of policy change, thereby reducing the level of political constraints and increasing the capacity to draw conclusions from the government. Possible scores for the final measure of political constraints range from zero (most dangerous) to one (most restrictive). This measure was reversed (POLCON-1) to be consistent with the original test and a negative sign on the POLCON-1 coefficient is expected as a direct effect and a positive sign for the interaction term. Using economic freedom (inverse), an additional robustness test was implemented.

Conclusion: The instability of the political system and the rigidity/stridency of Financial economic agreements in a non-interactive way did not have a significant effect on the choice of affiliated ownership, but in an interactive mode, with the increase in the instability of the political system, the economic and Financial /commercial agreements reversed the priorities of multinational companies in order to choose Majority ownership replaces minority ownership. At higher levels of instability of the political system, the more decisive rigidity of Financial economic agreements increases the possibility of increasing the choice of multinational companies from stocks. The rigidity of Financial economic agreements moderates the relationship between

political system instability and the choice of affiliate ownership and encourages MNEs to choose majority rather than minority ownership. Finally, The multi-level nature of the environment of business economic activities shows that international multinational companies should consider different ownership arrangements under different conditions of instability of the political system, while balancing risks/risks and possible benefits. Strict economic and financial agreements are effective in providing a credible commitment against expropriation and providing a reassuring power that allows majority ownership by multinational corporations in host countries at higher levels of political system instability. Therefore, the design of a risk mitigation structure at the international level affects how firms view a potentially unstable environment at the national level. In today's competitive world, one of the ways to achieve higher economic growth is to enter global value chains, and one of the factors affecting the participation of global value chains will be the increase in the number of multilateral economic and financial treaties between countries.

Cite this article: Heidari Haratemeh, M. (2024). Commercialization Economic and Financial Treaties; A Strategy in attracting Foreign Economic Values. *Strategic Value Chain Management*, 1(3), 97-117.

© 2024 Published by Semnan University Press. All rights reserved.

DOI: <https://doi.org/10.22075/svcm.2024.35057.1007>

معاهدات اقتصادی مالی؛ راهبردی در جذب ارزش های اقتصادی خارجی

مصطفی حیدری هراتمه*

دانشیار گروه اقتصاد، واحد نراق، دانشگاه آزاد اسلامی، نراق، ایران

*: نویسنده مسئول: Mo.heidari@iau.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله کامل علمی- پژوهشی	سابقه و هدف: امروزه اکثر کشورها از پیمان های اقتصادی مالی برای حمایت و حفاظت از حقوق شرکت ها، هنگام فعالیت اقتصادی در دیگر کشورها استفاده می کنند، در حالیکه کشورهای کمتر توسعه یافته پیمان ها را به قصد جذب بیشتر فعالیت های اقتصادی خارجی و کسب سهم بیشتر در فضای رقابتی منعقد می کنند. لذا به دلیل اهمیت پیمان های اقتصادی مالی، تحقیق حاضر با هدف بررسی تعاملات استحکام پیمان های اقتصادی مالی، عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت در نظر گرفته شد.
واژه های کلیدی: ارزش های اقتصادی خارجی، بنگاه های چندملیتی، پیمان های اقتصادی مالی، بی ثباتی سیاسی	روش: داده های مربوط به فعالیت های اقتصادی در سال ۱۴۰۱ برای دوره ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱ بنگاه های چندملیتی دارای متوسط ۴ سرمایه گذاری خارجی جدید در سال به تعداد ۱۱۶ انتخاب و جمع آوری گردید و با استفاده از رگرسیون لجستیک زوجی مورد تحلیل قرار گرفت.
	یافته ها: عدم ثبات نظام سیاسی و استحکام پیمان های اقتصادی مالی به صورت غیرتعاملی تاثیر معنی داری بر ساختار مالکیت نداشته اما در حالت تعاملی با افزایش عدم ثبات نظام سیاسی، پیمان های اقتصادی مالی اقدام به معکوس کردن اولویت های بنگاه های چندملیتی جهت انتخاب مالکیت اکثریت به جای مالکیت اقلیت می نماید. در سطوح بالاتر عدم ثبات نظام سیاسی، استحکام قاطع تر پیمان های اقتصادی مالی، احتمال افزایش انتخاب بنگاه های چندملیتی از سهام را افزایش می دهد. استحکام پیمان های اقتصادی مالی، رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت را تعدیل می کند و بنگاه های چندملیتی را ترغیب می کند تا مالکیت اکثریت را به جای اقلیت انتخاب کنند. در نهایت ماهیت چند سطحی از محیط فعالیت های اقتصادی تجاری نشان می دهد که بنگاه های چندملیتی بین المللی، باید ضمن موزون کردن خطرات/ریسک ها و مزایای احتمالی، تمهیدات مختلف مالکیت تحت شرایط مختلف عدم ثبات نظام سیاسی را در نظر بگیرند.
	نتیجه گیری: معاهدات اقتصادی مالی سخت گیرانه در ارائه تعهد معتبر در برابر سلب مالکیت و تأمین قدرت اطمینان بخشی که امکان مالکیت اکثریت توسط بنگاه های چندملیتی در کشورهای میزبان در سطوح بالاتر عدم ثبات نظام سیاسی را دارد، مؤثر است. بنابراین طراحی یک ساختار کاهش ریسک در سطح بین المللی بر چگونگی مشاهده بنگاه ها در یک محیط ناپایدار احتمالی در

سطح ملی تأثیر می‌گذارد. در دنیای رقابتی امروز، یکی از مسیرهای دستیابی به رشد اقتصادی بالاتر ورود به زنجیره‌های ارزش جهانی بوده که یکی از عوامل مؤثر بر مشارکت زنجیره‌های ارزش جهانی، افزایش تعداد معاهدات اقتصادی مالی دویا چندجانبه بین کشورها خواهد بود.

استناد: حیدری هراتمه، مصطفی. (۱۴۰۲). معاهدات اقتصادی مالی؛ راهبردی در جذب ارزش‌های اقتصادی خارجی. مدیریت زنجیره ارزش/راهبردی، دوره ۱ (شماره ۳)، ۹۷-۱۱۷.

DOI: <https://doi.org/10.22075/svcm.2024.35057.1007>

ناشر: دانشگاه سمنان

۱. مقدمه

در جهان امروز قراردادهای چهارچوب‌های حقوقی مختلفی برای فعالیت‌های اقتصادی تجاری وجود دارد. یکی از مهمترین چهارچوب‌ها در این زمینه، معاهدات اقتصادی مالی است. این پیمان‌ها، مقررات و تضمین‌هایی را برای آن دسته از شرکت‌های خصوصی فراهم می‌کند که در پی فعالیت‌های اقتصادی یا بطور خاص سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی هستند. زمانی که یک شرکت و یا یک فرد می‌خواهد در کشوری دیگر فعالیت اقتصادی تجاری یا سرمایه‌گذاری کند، همیشه این ریسک وجود دارد که سرمایه‌ها ملی شود و یا به گونه‌ای مورد مصادره کشور میزبان قرار گیرد. برای حفاظت از عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران و در راستای حمایت از فعالیت‌های اقتصادی، بیشتر کشورها، معاهدات اقتصادی مالی به امضا می‌رسانند. این پیمان‌ها منطقاً باید بخشی از قراردادهای تجاری باشند ولی معمولاً در پی یک پیمان دو/چندجانبه یا منطقه‌ای میان دو/چند کشور به اجرا در می‌آیند. البته اگر دو کشور با هم توافقنامه تجارت آزاد امضا کرده باشند، این توافقنامه جایگزین پیمان‌ها خواهد شد. در سال‌های پیش از جنگ جهانی دوم مسائل مربوط به سرمایه‌گذاری و تجارت در ذیل پیمان‌ها مودت، بازرگانی و دریانوردی جای می‌گرفت. اما در نیمه دوم قرن بیستم و با افزایش روابط تجاری میان کشورها، عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران تلاش کردند تا حقوق و منافع خود را به گونه‌ای تعریف کنند که در مقابل اقدامات دولتی (همچون ملی کردن شرکت‌ها و صنایع و یا مصادره یک شرکت) تضمین‌های لازم را دریافت کنند. معاهدات دو/چندجانبه سرمایه‌گذاری با هم تفاوت‌هایی دارند اما در بیشتر این پیمان‌ها مقررات و جزئیات مربوط به تجارت خارجی و نیز حقوق کشورها و شرکت‌های درگیر در معاملات مشخص می‌شود. به مرور زمان رویه‌های بین‌المللی هم برای یک دست کردن توافقنامه‌ها مشخص شده و مورد پذیرش قرار گرفته است. عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران دلایل مختلفی برای عقد پیمان‌ها دوجانبه سرمایه‌گذاری دارند. در واقع بیش از آنکه عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران خواستار تعریف جزئیات سرمایه‌گذاری باشند، خواستار وجود مکانیزم‌هایی هستند تا در صورت بروز اختلاف با کشور میزبان، امکان بهره‌گیری از مراجعی خارج از آن کشور را داشته باشند. با استفاده از معاهدات اقتصادی مالی اگر یک فرد یا شرکت سرمایه‌گذاری نسبت به اقدامی شکایت داشته باشد، لازم نیست که به دادگاه‌های محلی مراجعه کند و می‌تواند از میانجیگری بین‌المللی بهره‌گیر. حل این اختلافات معمولاً در حوزه عمل مرکز بین‌المللی حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری قرار می‌گیرد. کشورهای صنعتی توسعه یافته می‌توانند از معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای (BIT^۱) برای محافظت از حقوق شرکت‌های خود هنگام سرمایه‌گذاری در بازارهای نامشخص استفاده کنند. از طرف دیگر، کشورهای در حال توسعه و نوظهور معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای را امضا می‌کنند تا بتوانند فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI^۲) را جذب کنند و برای سهمی از فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی جهان رقابت کنند. عدم ثبات نظام سیاسی در کشورهای میزبان معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای را بعنوان منبع اطلاعاتی در مورد نجات و درمان بنگاه‌های چندملیتی (MNEs^۳) و حمایت از دارایی‌های آنها مفید می‌کند. محققان معتقدند که معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای می‌توانند با ارائه حمایت حقوقی معتبر و قابل اجرای بین‌المللی از حقوق عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران خارجی، عدم ثبات نظام سیاسی را کاهش دهند. شواهد روزافزونی وجود دارد مبنی بر اینکه حضور فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری خارجی، معاهدات

1. Bilateral Investment Treaty = (BIT)

2. Foreign Direct Investment = (FDI)

3. Multinational Enterprises = (MNEs)

اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای را ترغیب و به سمت انعقاد آن هدایت می‌کند و احتمال اینکه دولت‌های میزبان در سیاست‌های غیرمفید/مضر برای بنگاه‌های چندملیتی شرکت کنند، کاهش می‌دهد با اینحال، تحقیقات در این مورد نتایج مختلط و متناقضی به همراه داشته است. پس از آن، محققان، چگونگی تأثیر محتوای معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای در فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشورها را مورد انتقاد قرار دادند. متأسفانه، پاسخ به این سؤال که چگونگی طراحی و محتوای معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای بر استراتژی‌های بنگاه‌های چندملیتی تأثیر دارند یا خیر، هنوز توسط تحقیقات تجارت بین‌المللی⁽¹⁾ ارائه نشده است. شواهد تجربی کمی درباره چگونگی ارتباط قوانین معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای با استراتژی ورود به بازار بنگاه‌های چندملیتی وجود دارد. تحقیقات در مورد عوامل مؤثر در استراتژی‌های بنگاه‌های چندملیتی در زمینه تجارت بین‌المللی عمدتاً بر سایر شرایط نهادی در سطح کشور تأثیر دارد که بر تصمیمات بین‌المللی سازی بنگاه‌های چندملیتی تأثیر می‌گذارد. نمونه‌هایی از این موارد شامل: محدودیت‌های قانونی فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشور میزبان، چگونگی پیشرفت نهادی با بنگاه‌های چندملیتی در انتخاب مالکیت و تأثیر فاصله نهادی بین کشور و کشور میزبان در شکل‌گیری سرمایه‌گذاری مشترک می‌باشد. ادبیات تجارت بین‌المللی در مورد استراتژی‌های بین‌المللی به طور کلی شامل توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی⁽²⁾ (IIAs) معاهدات اقتصادی مالی در مطالعات نظری یا تجربی نمی‌شود. اخیراً تمرکز روی چند سطح از فضای سیاسی در مطالعات ورود به بازار مورد توجه قرار گرفته است که بر رفع شکاف مذکور و بر تحقیقات حاکی از محتوای توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی به عنوان یک عامل تعیین‌کننده فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تأکید دارد. به طور خاص، تأثیر استحکام معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای در انتخاب مالکیت مورد بررسی قرار گرفته و استحکام معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای به عنوان میزانی که مقررات پیمان‌ها به طور قانونی از عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران کشور امضاکننده در برابر سلب مالکیت محافظت می‌کند، تعریف می‌شود. برخی معاهدات اقتصادی مالی از نظر نوع سلب مالکیت احتمالی (مستقیم و یا غیر مستقیم) از عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران خارجی نسبت به انعطاف‌پذیری سازوکارهای حل اختلافات، جبران خسارت سلب مالکیت و سایر مقررات سلب مالکیت محافظت می‌کنند. معاهدات اقتصادی مالی همچنین از نظر اینکه آیا آنها اجازه حل اختلاف از طریق مرکز بین‌المللی حل اختلافات را می‌دهند، متفاوت است. استحکام معاهدات اقتصادی مالی یک جنبه مهم از محیط سازمانی بین‌المللی گسترده‌تر است که ساختار مالکیت را هدایت می‌کند، به ویژه در کشورهایی که عدم ثبات نظام سیاسی وجود دارد. در این تحقیق استدلالی در مورد تأثیر استحکام معاهدات اقتصادی مالی در ساختار مالکیت تحت سطوح مختلف عدم ثبات نظام سیاسی ارائه می‌شود. با استفاده از تئوری نهادی و بینش‌های اخیر از تحقیقات مربوط به اقتصاد سیاسی بین‌المللی⁽³⁾ (IPE)، تأثیر استحکام معاهدات اقتصادی مالی بر ساختار مالکیت فرض می‌شود. تحقیق حاضر به ادبیات موجود در مورد استراتژی بین‌المللی سازی بنگاه‌های چندملیتی از دو طریق (۱) توضیح پیوندهای بین عناصر طراحی (استحکام معاهدات اقتصادی مالی) یک توافق نهادی در سطح بین‌المللی (بر خلاف نظام نهادی داخلی در مرزهای یک کشور) و استراتژی بین‌المللی بنگاه‌های چندملیتی و (۲) بررسی تأثیر استحکام معاهدات اقتصادی در انتخاب بنگاه‌های چندملیتی، با درک تأثیر استحکام نهادهای بین‌المللی و شرایط سطح کشور، کمک می‌کند

1. International Business = (IB)

2. International Investment Agreements = (IIAs)

3. International Political Economy = (IPE)

زیرا سطح عدم ثبات نظام سیاسی در محیط‌های کشور میزبان متفاوت است. محققان معتقدند که تأثیر شدیدی در عدم ثبات نظام سیاسی کشور میزبان در انتخاب تملک فرعی در کشور وجود دارد. هرچه عدم اطمینان بیشتر باشد، احتمال دارد که عامل اقتصادی/سرمایه‌گذار شرکت‌های چندملیتی مالکیت اقلیت را بر خلاف مالکیت اکثریت یا یک شرکت تابعه کاملاً متعلق انتخاب کند. با توجه به مطالب ذکر شده هدف تحقیق بررسی تأثیر تعدیل استحکام معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای بر رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت در نظر گرفته شد و متناظر با آن مساله اصلی تحقیق در قالب سوال تحقیق عبارتست از اینکه: آیا تعدیل استحکام معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای بر رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت تأثیر دارد یا خیر؟ در ادامه فرایند تحقیق ابتدا چارچوب نظری تحقیق و تبیین فرضیه‌ها ارائه می‌شود. سپس روش‌شناسی تحقیق و تجزیه و تحلیل مدل‌های تحقیق توصیف می‌شود و در نهایت نتایج و بحث‌های متناظر ارائه می‌شوند.

۲. ادبیات موضوع و پیشینه تحقیق

۲-۱. عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت

محققان معتقدند که عدم ثبات نظام سیاسی کشور میزبان تأثیر زیادی در انتخاب مالکیت در کشور وجود دارد. هرچه بی‌ثباتی بیشتر باشد، احتمال دارد که عامل اقتصادی/سرمایه‌گذار بنگاه‌های چندملیتی مالکیت اقلیت را بر خلاف مالکیت اکثریت یا یک شرکت تابعه کاملاً متعلق انتخاب کند (توبین، آکرمن^۱، ۲۰۱۱: ۲۴). به این دلیل که کشوری که دارای یک محیط نهادی نظارتی قوی است، یعنی قوانین بنیادی قانونی با ثبات، شفاف را اجرا و اعتماد را در محیط اقتصادی/سرمایه‌گذاری کشور ایجاد می‌کند، به گونه‌ای که فعالیت‌های اقتصادی که در مرزهای آن رخ می‌دهد، می‌تواند شکوفا شود. همچنین متخلفین را می‌توان در یک دادگاه قانونی فعال دنبال کرد. در محیط‌های با ثبات نظام سیاسی، دولت‌ها توانایی محدودی در ایجاد تغییرات ناگهانی و تبعیض‌آمیز دارند که ممکن است روی استراتژی بنگاه‌های چندملیتی تأثیر منفی بگذارد. در چنین شرایطی، نااطمینانی خارجی و برونزا کاهش می‌یابد. در مورد کشورهای ناپایدار مانند کشورهای در حال توسعه و در حال گذار، مولفه سیاست و نظام سیاسی برجسته‌تر و تأثیرگذار است. نظام‌های سیاسی نماینده تغییرات نهادی در چنین کشورهایی هستند. هنگامی که عدم ثبات نظام سیاسی بوجود می‌آید، امکان تغییر غیر منتظره در مجموعه عوامل خارجی که بر فعالیت/فعالیت‌های بنگاه‌های چندملیتی در کشور تأثیر می‌گذارند، وجود دارد. همانطور که ادن و مولوت^۲ (۲۰۰۲: ۳۶۷) نشان دادند، بنگاه‌های چندملیتی "بطور فعال سعی در ایجاد سیاست‌های دولت در قبال صنعت خود دارند. عدم ثبات نظام سیاسی، احتمال بروز آشفتگی مربوط به این محیط سیاسی را افزایش می‌دهد. در صورت عدم ثبات نظام سیاسی، عامل اقتصادی/سرمایه‌گذار بنگاه‌های چندملیتی پس از آن در بحث ادامه مذاکره با بسیاری از بازیگران کشور میزبان با چالش بیشتری روبرو خواهد شد (هنیس و زلنر^۳، ۲۰۰۵: ۳۷۶) همانطور که برای سرمایه‌گذاری آماده می‌شود. از آنجا که بنگاه‌های چندملیتی در چنین محیط‌هایی فعالیت و تعامل دارند، بازیگران سیاسی می‌توانند "نهادهای نوظهور را واژگون کنند، تغییر دهند یا دوباره تفسیر کنند". همچنین دولت‌ها می‌تواند تلاش کند تا توزیع ثروت/درآمد را با استفاده از مقررات و سیاست‌های مالیاتی، پولی تغییر دهد. در این زمینه، چانه‌زنی مشکل ساز می‌شود زیرا سیاستمداران

1. Tobin & Rose-Ackerman

2. Eden and Molot

3. Henisz & Zelner

می‌توانند در پیشبرد برنامه‌های اصلاحات اقتصادی "مبهم و گاه متناقض" رفتار کنند. به عبارت دیگر، عدم وجود تعادل در رابطه با عدم ثبات نظام سیاسی، این احتمال را فراهم می‌کند که خود مقررات برای پیش‌بینی و فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در راستای محافظت از آنها، سخت و قاطع باشد. تغییرات ناگهانی در فضای سیاسی نیز می‌تواند ضرر مالی بالقوه‌ای را برای شرکت‌ها ایجاد کند. تحقیقات نشان دادند که این موضوع، باعث آسیب‌پذیری بنگاه‌های چندملیتی‌ها در این شرایط خواهد شد. انتخاب مالکیت اقلیت می‌تواند با بهبود توانایی بنگاه‌های چندملیتی در کسب اطلاعات در مورد مؤسسات نوظهور، ضمن محدود کردن تعهد، چنین نگرانی‌هایی را کاهش دهد. در واقع، مطالعات متعددی در مورد رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت به نتیجه‌گیری مشابه رسیده‌اند.

۲-۲. استحکام معاهدات اقتصادی مالی و ساختار مالکیت

ادعا می‌شود که میزان سختی معاهدات اقتصادی مالی در هر سطحی رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت را تعدیل می‌کند. محققان خاطرنشان می‌کنند که توافقنامه‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی مانند معاهدات اقتصادی مالی از تعهد معتبر یک کشور میزبان برای حمایت از حقوق عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران خارجی، خبر می‌دهند. بازیگران اقتصادی به ویژه در بخش خصوصی، هنگام ورود به یک کشور میزبان به دنبال تعهد معتبر هستند، اگر این بازیگران معتقد باشند که سایر بازیگران "انجام آنچه را که می‌گویند منطقی است" منطقی است. اعتبار از این معنا به "انتظارات درباره اقدامات استراتژیک آینده بازیگران" اشاره دارد. تعهدات بیشتر یا کمتر معتبر "بسته به بزرگی هزینه انحراف از اقدامات وعده داده شده آتی" است. تعهدات قابل اعتماد "هزینه‌های قبلی عدم انطباق را بالاتر از مواردی که ممکن است در صورت عدم وجود پیمان انجام شود، افزایش می‌دهد" (الکینز و گوزمان^۱، ۲۰۰۶: ۸۲۳). علاوه بر هزینه‌های حقوقی و پرداخت غرامت احتمالی از طریق دادگاه داوری بین‌المللی، هزینه‌های بیشتر برای کشور میزبان، در صورت عدم رعایت تعهدات، می‌تواند منجر به کاهش میزان فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در آینده و کاهش همکاری‌های بعدی با بنگاه‌های چندملیتی شود. این استدلال و حمایت از شواهد تجربی نشان می‌دهد که عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران هنگام آماده شدن برای فعالیت‌های اقتصادی مثلاً سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی وجود پیمان‌ها را در نظر می‌گیرند. ناظران خاطرنشان می‌کنند که چگونه عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران خارجی، می‌توانند برنامه‌ریزی استراتژیک مدیریت ریسک را با استفاده از معاهدات اقتصادی مالی اجرا کنند. توجه داشته باشید که بنگاه‌ها "وقتی قصد خرید پیمان را دارند، عمداً به دنبال حمایت از پیمان هستند". محققان دیگر معتقدند که گرچه ممکن است عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران هنگام انتخاب مکان، لزوماً به معاهدات اقتصادی مالی مراجعه نکنند، اما در صورت بروز اختلاف ممکن است این کار را انجام دهند (پولسن^۲، ۲۰۱۰: ۵۵۶). استدلال می‌شود که محتوای معاهدات اقتصادی مالی هرچه دقیق‌تر باشد، می‌تواند در جلوگیری از اقدامات نامطلوب/نفوذ دولت‌ها، در نتیجه عدم ثبات نظام سیاسی در یک کشور میزبان، موثرتر باشد. در حالیکه وجود/حضور معاهدات اقتصادی مالی می‌تواند با روشن شدن تعهدات، دخالت دولت‌ها و تقویت اجرا، موجب رعایت انطباق شود. استحکام معاهدات اقتصادی مالی، قدرت اعتبار را در تعهد به حمایت از حقوق مالکیت عاملین اقتصادی تعیین می‌کند. این کار با افزایش هزینه‌های بیشتر برای کشور میزبان، در صورت عدم تحقق تعهد کشور میزبان از مقررات معاهدات اقتصادی مالی انجام می‌شود. کارگزار اقتصادی/سرمایه‌گذار بنگاه‌های چندملیتی در مورد شرایطی که

1. Elkins & Guzman
2. Poulsen

در صورت ایجاد اختلافات قراردادی در آینده و سازوکار اختلاف بین‌المللی، ایجاد می‌شود، ضمانت قوی‌تری را به صورت کتبی دریافت می‌کند. در حالیکه برخی از معاهدات اقتصادی مالی در برابر سلب مالکیت، مستقیم تنظیم می‌شوند، همانطور که وی^۱ (۲۰۱۵: ۵۹۲) خاطرنشان کرد، برخی از معاهدات اقتصادی مالی در مقابل سلب مالکیت غیر مستقیم و خزنده فراتر می‌روند و تنظیم می‌شوند. به این افزایش سختگیرانه، بندهایی اضافه می‌شود که دارای قدرت اطمینان بیشتری برای سرمایه‌گذاری بنگاه‌های چندملیتی هستند. با افزایش سطح عدم ثبات نظام سیاسی در یک کشور میزبان، نیاز به منابع قدرت اطمینان ساز برای هر فعالیت اقتصادی بنگاه‌های چندملیتی افزایش می‌یابد. بنگاه‌های چندملیتی نسبت به عواقب منفی احتمالی افزایش عدم ثبات نظام سیاسی هوشیار خواهند بود و اطمینان خواهند داشت که از هر گونه فعالیت اقتصادی آنها محافظت می‌شود. با افزایش عدم ثبات نظام سیاسی، بنگاه‌های چندملیتی‌ها به طور فزاینده نگران وضعیت حال و آتی سرمایه‌گذاری‌ها هستند. در نتیجه، تأثیر استحکام معاهدات اقتصادی مالی در رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و مالکیت وابسته با الزام چنین قدرت اطمینانی، چند برابر بیشتر از آنچه که توسط سایر منابع اطمینان حاصل می‌شود، خواهد بود. این قدرت اطمینان بخشی از دقت و قاطعیت معاهدات اقتصادی مالی، از هر مولفه‌ای اهمیت بیشتری دارد زیرا محتوای معاهدات اقتصادی مالی، تجلی منافع گروه‌های ذینفع با قدرت (دولت‌ها و دادگاه‌های بین‌المللی داوری) است. هنیس و زلنر (۲۰۰۵: ۳۷۲) نشان دادند که تأثیر عدم ثبات نظام سیاسی در صورت تغییرات ناگهانی و بالقوه آسیب‌زا برای عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران خارجی کاهش می‌یابد. در چنین شرایطی، انتظار می‌رود که معاهدات اقتصادی مالی سختگیرانه‌تر، اطمینان و حمایت بیشتری از فعالیت‌های اقتصادی بنگاه‌های چندملیتی‌ها داشته باشد، و این تشویق را برای آنها فراهم می‌کند که مالکیت اکثریت در مقابل تغییر ناگهانی نهادهای ملی، هنوز قابل دوام است. با نگاهی به این مسئله از زاویه مخالف، با عدم ثبات نظام سیاسی، نیاز به اطمینان بیشتر از طریق استحکام معاهدات اقتصادی مالی کاهش می‌یابد. بنگاه‌های چندملیتی به حفاظت کمتری در مقابل سلب مالکیت احتمالی نیاز خواهند داشت و تهدید به توقیف دارایی‌های دولت خصمانه، برایشان کمتر است. بنابراین، اثر متقابل پیشنهاد می‌گردد: استحکام معاهدات اقتصادی مالی، روابط مثبت بین عدم ثبات نظام سیاسی کشور میزبان و احتمال انتخاب مالکیت اقلیت را تعدیل می‌کند: با افزایش عدم ثبات نظام سیاسی در یک کشور میزبان که معاهدات اقتصادی مالی را تصویب کرده است، استحکام معاهدات اقتصادی مالی را افزایش می‌دهد. این احتمال را که بنگاه‌های چندملیتی مالکیت اقلیت در آن کشور را انتخاب کنند، کاهش می‌دهد. نهایتاً با توجه به مبانی نظری فوق‌الذکر و ادبیات موضوع فرضیه‌های تحقیق به شرح زیر تبیین و تشریح می‌گردد: (۱) عدم ثبات نظام سیاسی در ساختار مالکیت تأثیر زیادی دارد (هرچه بی‌ثباتی بیشتر باشد، احتمال دارد که عامل اقتصادی/سرمایه‌گذار بنگاه‌های چندملیتی، مالکیت اقلیت را بر خلاف مالکیت اکثریت یا یک شرکت تابعه کاملاً وابسته، انتخاب کند). (۲) رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت با محتوای هر توافقنامه سرمایه‌گذاری بین‌المللی - مانند معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای - به ویژه با محتوای مرتبط با حمایت بین‌المللی تعدیل می‌شود. (۳) میزان سختی/قاطعیت معاهدات اقتصادی مالی، رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت را تعدیل می‌کند.

۲-۳. زنجیره‌های ارزش جهانی (در نظریه‌های تجارت بین‌الملل)

بحث برون سپاری و تقطیع بین‌المللی تولید به زمان ریکاردو که موضوع امتیازات تجارت بین‌الملل (مزیت نسبی در تولید و صادرات کالاها) را مطرح نمود و حتی به قبل از آن و طرح دیدگاه‌های آدام اسمیت در زمینه منافع حاصل از عملیات تولید در مقیاس وسیع، برمی‌گردد. حتی اقتصاددانی بنام آلن یانگ توجه خود را به سلسله عملیات تخصصی پیچیده در تولید صنایع مختلف (از تولیدکننده مواد خام تا مصرف‌کننده نهایی) معطوف نموده بود. در سال ۱۹۸۵ پورتر مفهوم زنجیره ارزش را در ادبیات تجارت بین‌الملل به عنوان یک بنگاه تولید سیستمی ساخته شده از زیرسیستم‌هایی با نهاده‌ها، فرآیندهای تبدیل و محصول خاص خود آن بنگاه وارد کرد. بنگاه‌های تولیدی در برگیرنده مراحل از جمله طراحی و ایده، مالکیت و مصرف منابع، مدیریت و اجرا تا حصول نتیجه است. هنگامی که زنجیره ارزش و مشارکت در زیرسیستم‌های بنگاه تولید به فراتر از مرزهای چند کشور گسترش می‌یابد، مفهوم زنجیره ارزش جهانی شکل می‌گیرد. همانطور که در چند دهه اخیر یکی از ویژگی‌های مشخص تجارت بین‌الملل، رشد مبادله کالاهای واسطه‌ای یا کالاها در مراحل فرآوری بوده که نشانه تقطیع تولید در سطح بین‌الملل است. عامل تمایز در مشارکت در زنجیره‌های ارزش جهانی کشورها تنوع محصول بنگاه‌های تولیدی است که ساختار تجارت را بر اساس الگوی رقابت انحصاری تعیین می‌کند. در همین راستا فینسترا (۲۰۰۳) با بررسی دو شرکت کریتسو ژاپن و شرکت چائبل کره جنوبی به این نتیجه رسیدند که متنوع بودن سبد تولیدی می‌تواند به حداکثر کردن سود شرکت‌ها کمک نماید. همچنین فینسترا (۲۰۰۱) صادرات کشور کره جنوبی با بنگاه‌های تولیدی بزرگ و محصولات منسجم (با تنوع پایین) را با کشور تایوان با بنگاه‌های تولیدی کوچک و کالاهای متنوع مقایسه کرد؛ نتایج حاکی از آن بود که تایوان به دلیل برخورداری از سبد صادراتی متنوع تر نسبت به کره جنوبی، صادرات بیشتری به کشور آمریکا داشته است. لذا در نظریه‌های سنتی تجارت بین‌الملل، براساس تجارت محصولات نهایی تولید شده در صنایع یکپارچه عمودی هر کشور به توضیح الگوهای تجارت و منافع حاصل از مشارکت در تجارت بین‌الملل پرداخته است. اما با ظهور GVCS از دهه ۱۹۹۰ و پراکندگی فرآیندهای تولید، تجارت بین‌الملل تحت تأثیر تجارت قطعات و اجزا به شکل تجارت در وظایف تعریف شد. بر اساس گزارش بانک جهانی در فرآیند جهانی شدن و مشارکت در GVCS کشورهای که از سطح توسعه بالاتری برخوردار باشند؛ محصولات با ارزش افزوده بیشتری تولید می‌کنند. کشورهای با سطح توسعه کمتر، مواد خام و کالاهای واسطه‌ای با ارزش افزوده کم صادر کرده و کشورهای با توسعه بالاتر محصولات سرمایه‌ای و مصرفی و یا کالاهای واسطه‌ای با ارزش افزوده بالا صادر می‌کنند. در این میان کشورهایی که محصولات واسطه‌ای با ارزش افزوده بالاتری تولید می‌کنند، منفعت بیشتری از مشارکت در زنجیره‌های ارزش جهانی به دست می‌آورند. با افزایش مشارکت کشورها از طریق معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه، در این زنجیره‌ها، برخی کشورهای در حال توسعه معمولاً خواستار این هستند که کشورشان بیشتر در زنجیره‌های ارزش جهانی مشارکت داشته باشند و بیش از پیش به سمت فعالیت‌هایی با ارزش افزوده بالاتر حرکت کنند.

۳. روش

داده‌های مربوط به فعالیت‌های اقتصادی در سال ۱۴۰۱ جمع‌آوری و این روند برای یک دوره ۵ ساله از سال ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۱ در نظر گرفته شد. برای مطالعه حاضر فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری‌هایی انتخاب شدند که در کشورهای میزبان ایجاد شده بودند، یعنی جاییکه معاهدات اقتصادی مالی در بین کشورها وجود دارد. به منظور افزایش قابلیت اطمینان، بنگاه‌های

چندملیتی که متوسط ۴ سرمایه‌گذاری خارجی جدید در سال انجام داده‌اند، انتخاب و تعیین گردید. همچنین متغیرهای تحقیق و شرح چگونگی سنجش آنها به قرار زیر ارائه می‌گردد:

✓ متغیر وابسته

دو گزینه برای ساختار مالکیت (صفر و یک) در نظر گرفته می‌شود: مالکیت حداکثری (۱) و مالکیت حداقلی (۰). خواهد بود (چن^۱، ۲۰۰۸: ۴۶۲). به تبعیت از سایر تحقیقات انجام شده توسط استفان، جیندرا و فیلاتوچف^۲ (۲۰۰۸: ۱۱۴۱) و تامسن و پدرسون^۳ (۱۹۹۷: ۷۷۲) مالکیت حداکثری ۵۱٪ و یا بیشتر در نظر گرفته می‌شود.

✓ متغیرهای مستقل

الف) عدم ثبات نظام سیاسی

با استفاده از شاخص حکمرانی جهانی^۴ برای ثبات سیاسی و عدم وجود خشونت به صورت کدگذاری معکوس عملیاتی می‌شود (گلبرمن و شاپیرو^۵، ۲۰۱۳: ۲۸). این شاخص احتمال بی‌ثباتی یا سرنگونی دولت‌ها را با استفاده از ابزارهای ضد قانون اساسی یا خشونت‌آمیز شامل تکرار و تعدد تظاهرات‌های خشونت‌آمیز، ناآرامی‌های اجتماعی، درگیری‌های با ماهیت قومی، مذهبی یا منطقه‌ای، سنجش و اندازه‌گیری می‌شود. دامنه نظری از ۲/۵ - (بالا‌ترین بی‌ثباتی) تا ۲/۵ + (بالا‌ترین پایداری) است. با معکوس کردن آن عدم ثبات نظام سیاسی (PI^{-1}) با دامنه واقعی داده‌ها از ۱/۱۱ - تا ۲/۱۱ + بدست می‌آید (گلبرمان، شاپیرو، ۲۰۱۳: ۲۸؛ کرنر و لارنس، ۲۰۱۴: ۱۱۶).

ب) استحکام معاهدات اقتصادی مالی

استحکام معاهدات اقتصادی مالی به معنای میزان حمایت قانونی در برابر سلب مالکیت به طور خاص در متون معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه و منطقه‌ای بیان شده است. هرچه حفاظت بیشتری در متون معاهدات اقتصادی مالی قید شده باشد، استحکام معاهدات اقتصادی مالی شدیدتر (سخت‌تر) یا بیشتر می‌شود. مبنای سنجش استحکام پیمان‌ها، تجزیه و تحلیل دستی سیستماتیک محتوای متون معاهدات مربوط به حمایت از عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران خارجی در برابر سلب مالکیت در کشورهای میزبان می‌باشد. هر پیمان اقتصادی تجاری به عنوان یک بردار n بعدی با مختصات ۰ یا ۱ بسته به اینکه یک ماده حمایتی/حفاظتی خاص وجود دارد یا خیر، در معاهدات اقتصادی مالی در نظر گرفته می‌شود. یک معاهدات اقتصادی مالی "ایده‌آل" دارای تمامی مقرراتی است که می‌تواند حداکثر محافظت در مقابل سلب مالکیت از فعالیت‌های اقتصادی را داشته باشد و دامنه نمره از ۰ تا ۱ دارد. نمره‌ای که به ۱ می‌رسد، نسبت به اقدامات سلب مالکیت احتمالی از ضمانت نسبتاً بیشتری برخوردار است. هرچه مقررات مرتبط با محافظت، بیشتر باشد شباهت معاهدات اقتصادی مالی به معاهدات اقتصادی مالی "ایده‌آل" بیشتر خواهد بود.

✓ متغیرهای کنترلی

در سطح کشور میزبان از شاخص‌های؛ قوانین فعالیت‌های اقتصادی، فاصله فرهنگی کشورها، اندازه بازار کشور میزبان و سطح توسعه اقتصادی به عنوان متغیرهای کنترلی در نظر گرفته می‌شود. اما در سطح شرکت، اندازه

1. Chen

2. Filatotchev, Stephan & Jindra

3. Pedersen & Thomsen

4. World Governance Indicator

5. Globerman & Shapiro

شرکت و درجه بین‌المللی شدن به عنوان متغیر کنترلی منظور می‌گردد. همچنین از عامل تجربه فعالیت اقتصادی تجاری کشور میزبان به عنوان یک متغیر ساختگی دو گانه استفاده تا مشخص شود که آیا بنگاه‌های چندملیتی قبلاً در کشور میزبان تجربه چنین فعالیت/فعالیت‌هایی را داشته است یا خیر. در نهایت جدول (۱) کلیه متغیرها را از نظر تعاریف و اندازه‌گیری آنها نشان می‌دهد.

جدول ۱. متغیرها، اندازه‌گیری‌ها، تعریف‌ها (منبع: یافته‌های تحقیق)

اندازه	متغیر / نوع
حداکثر = ۱ : حداقل = ۰	ساختار مالکیت/ وابسته
معیار BIT مصوب در کشور و کشور میزبان از یک طرف و شباهت بین BIT	استحکام پیمان‌ها/مستقل
درجه‌بندی از ۲/۵- تا ۲/۵+ و درجات بالاتر به معنای عدم ثبات نظام سیاسی بیشتر است	عدم ثبات نظام سیاسی/مستقل
مقادیر ۱ تا ۷ با ارزش بیشتر = طرفدار فواین مورد ۶/۱۲ در GCR ^۱	قوانین پیمان‌ها/کنترلی
مجذور مجموع واریانس بین کشورها	فاصله فرهنگی ^۲ /کنترلی
لگاریتم تولید خالص داخلی سرانه	GPD سرانه /کنترلی
لگاریتم جمعیت کل کشور میزبان	جمعیت/کنترلی
کل تعداد کارکنان بنگاه‌های چندملیتی	اندازه MNE /کنترلی
فروش خارجی بنگاه‌های چندملیتی به صورت درصد فروش کل	بین‌المللی سازی/کنترلی
۱= سرمایه‌گذاری قبلی در کشور، ۰ = عدم سرمایه‌گذاری قبلی در کشور	تجربه سرمایه‌گذاری /کنترلی

برای آزمون فرضیه‌ها از رگرسیون لجستیک زوجی (باینری) با داده‌های مقطعی استفاده می‌شود. تمرکز نظری تحقیق بر بررسی احتمال مالکیت اکثریت بنگاه‌های چندملیتی است زیرا استحکام و عدم ثبات نظام سیاسی در کشورهای مختلف متفاوت است. توجه می‌شود که سال تصویب برای معاهدات اقتصادی مالی مورد استفاده در مجموعه داده‌های تحقیق بین سالهای ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۱، یعنی در دوره‌های زمانی قبل از سرمایه‌گذاری بنگاه‌های چندملیتی در نظر گرفته می‌شود. همچنین تمامی متغیرها به صورت استاندارد وارد و شرایط تعامل به عنوان محصول متغیرهای استاندارد محاسبه خواهد شد.

۴. یافته‌های تحقیق

آمار توصیفی (شاخص‌های مرکزی و پراکندگی و ضرایب همبستگی)

1. Global Confidence Region

2. شاخص Hofstede (1980), Kogut & Singh (1988) پرکاربردترین ساختار برای اندازه‌گیری فاصله فرهنگی در تحقیقات بین‌المللی تجارت و مدیریت است

جدول ۲. ضرایب همبستگی و آمار توصیفی

۵	۴	۳	۲	۱	متغیرها
				۱	مالکیت
			۱	-۰/۱۱	شاخص پیمان‌ها
		۱	۰/۱۴	-۰/۱۸+	عدم ثبات سیاسی
	۱	-۰/۴۴***	۰/۱۳	-۰/۲۷**	قوانین اقتصادی
۱	۰/۲۲+	-۰/۲۶*	-۰/۳۵***	۰/۱۱	فاصله فرهنگی
					آمار توصیفی
۴/۶۷	۵/۲۱	۰/۵۲	۰/۶۵	۰/۷۱	میانگین
۱/۴۶	۰/۶۸	۰/۸۲	۰/۱۱	۰/۵۲	انحراف معیار
۱۰	۹	۸	۷	۶	
				۱	GDP سرانه
			۱	-۰/۵۱***	جمعیت
		۱	۰/۰۲	-۰/۲۹*	اندازه MNE
	۱	۰/۲۸+	۰/۲۳+	-۰/۱۸	بین‌المللی سازی
۱	۰/۱۵	۰/۱۹	۰/۳۸***	-۰/۳۳*	تجربه فعالیت اقتصادی
					آمار توصیفی
۰/۶۱	۵/۹۱	۱۱/۶۵	۱۲/۳۴	۷/۷۸	میانگین
۰/۴۸	۱۹/۵	۱/۸۷	۱/۸۲	۱/۳۴	انحراف معیار

منبع: یافته‌های تحقیق

با توجه به ضرایب همبستگی هم‌خطی داده‌ها وجود ندارد. بین متغیرهای مستقل هیچ همبستگی بالایی وجود ندارد. عامل تورم واریانس (VIF) پایین‌تر از ۱۰، نشان می‌دهد که چندخطی در تحلیل دخالت ندارد (نتر، واسرمن و کوتنر^۱، ۱۹۸۵). ماتریس همبستگی، متغیر قوانینی را تشویق می‌کند که فعالیت‌های اقتصادی را تشویق می‌کند تا با ساختار مالکیت اکثریت منفی شود ($P < 0.01$, $r = -0.27$). متغیر قوانین تشویقی فعالیت‌های اقتصادی با عدم ثبات نظام سیاسی همراه است ($P < 0.01$, $r = -0.44$). همانطور که انتظار می‌رفت، فاصله فرهنگی با اندازه کشور، مرتبط که نشان‌دهنده علاقه سرمایه‌گذاری در کشورهای دارای فاصله فرهنگی نزدیکتر است ($r = 0.19$, $P < 0.05$). متغیر سرانه تولید ناخالص داخلی با عدم ثبات نظام سیاسی رابطه منفی دارد ($r = -0.62$, $P < 0.001$). استحکام معاهدات اقتصادی مالی هیچ ارتباط معنی‌داری با ساختار مالکیت اکثریت ندارد، در حالیکه عدم ثبات نظام سیاسی با ساختار مالکیت همبستگی منفی دارد ($r = -0.18$, $P < 0.1$).

1. Neter, Wasserman, & Kutner

نتایج تخمین الگوی رگرسیون لجستیک

جدول ۳. نتایج رگرسیون لجستیک - عدم ثبات نظام سیاسی

مدل ۴	مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱
قوانین فعالیت های اقتصادی	۰/۴۱***	۰/۳۴**	۰/۲۸**
فاصله فرهنگی	۰/۱۱	۰/۱۸	۰/۱۷+
سرانه GPD	۰/۱۲	۰/۲۳	۰/۱۷
جمعیت	۰/۴۷***	۰/۳۴**	۰/۳۵**
اندازه MNE	۰/۰۸	۰/۱۵	۰/۱۲
بین المللی سازی	۰/۱۷	۰/۱۴	۰/۱۶
تجربه قبلی میزبان	۰/۳۸	۰/۱۹	۰/۲۳
(PI) عدم ثبات نظام سیاسی	۰/۲۲	-	-
(TSTR) استحکام پیمان ها	۰/۲۷	-	-
PI * TSRT	۰/۴۹***	-	-
سال DUMIES	بله	بله	بله
صنعتی DUMIES	بله	بله	بله
- 2 log likelihood	۲۸۹/۸۳	۲۹۰/۳۴	۲۸۸/۶۵
Pseudo R ²	۰/۴۳	۰/۴۳	۰/۴۵

منبع: یافته های تحقیق

تمام متغیرهای مستقل و کنترلی استاندارد شده اند

+ P < 0.1 , * P < 0.05 , ** P < 0.01 , *** P < 0.001

در مدل اول سه متغیر عدم ثبات نظام سیاسی (PI)، استحکام پیمان ها (TSTR) و PI * TSRT در نظر گرفته نشده است و بدون در نظر گرفتن این سه متغیر، تنها دو متغیر قوانین فعالیت های اقتصادی و جمعیت دارای تاثیر معنی دار می باشند. در مدل دوم از بین سه متغیر اصلی، فقط متغیر عدم ثبات نظام سیاسی (PI) وارد مدل شده است که اثر آن به تنهایی معنی دار نیست (جدول ۳، مدل ۲). هرچند مجدداً دو متغیر قوانین فعالیت های اقتصادی و جمعیت معنی دار می باشند. در مدل سوم از بین سه متغیر اصلی، تنها متغیر استحکام معاهدات اقتصادی تجار (TSTR) وارد مدل شده است که باز از نظر آماری، تاثیر استحکام معاهدات اقتصادی مالی معنی دار نیست (مدل ۳). هرچند مجدداً تاثیر دو متغیر قوانین فعالیت های اقتصادی و جمعیت معنی دار می باشند. در مدل چهارم هر سه متغیر عدم ثبات نظام سیاسی (PI)، استحکام معاهدات اقتصادی مالی (TSTR) و متغیر تعاملی PI * TSRT وارد مدل شده است. مجدداً دو متغیر قوانین فعالیت های اقتصادی و جمعیت در این مدل نیز تاثیر معنی داری دارند. مضاف بر اینکه اثر تعاملی PI * TSRT از نظر آماری معنی دار شده است اما دو متغیر عدم ثبات نظام سیاسی (PI) و استحکام معاهدات اقتصادی مالی (TSTR) معنی دار نمی باشند. بنابراین اثر تعاملی در مدل ۴ نشان می دهد که با افزایش عدم ثبات نظام سیاسی، معاهدات اقتصادی مالی بسیار دقیق، اقدام به معکوس کردن اولویت بنگاه های چندملیتی برای مالکیت اقلیت ها می کنند و احتمال بیشتری می دهند که بنگاه های چندملیتی مالکیت اکثریت را انتخاب کند. در سطوح بالاتر عدم ثبات نظام سیاسی، استحکام بیشتر در معاهدات اقتصادی مالی، احتمال افزایش انتخاب بنگاه های چندملیتی ها از سهام را افزایش می دهد. به عبارت دیگر مشخص است که معاهدات اقتصادی مالی سخت گیرانه تر با افزایش عدم ثبات نظام سیاسی، بنگاه های چندملیتی را ترغیب می کند تا مالکیت اکثریت را به جای اقلیت انتخاب کند. در آخر، با جایگزین کردن عدم ثبات نظام سیاسی با دو شاخص دیگر از عدم قطعیت سیاسی در کشور میزبان، آزمون های

تکمیلی به شرح جدول ۴ در دو مدل که هر مدل دارای دو حالت می‌باشد انجام می‌گیرد. این شاخص‌ها شامل محدودیت‌های سیاسی یا POLCON (هنیس، ۲۰۰۰: ۳۷۱) و آزادی اقتصادی (هریتیج، ۲۰۱۵) می‌باشد. مدل اول (جایگزینی شاخص محدودیت‌های سیاسی (POLCON): جدول ۴-۱ در دو حالت الف) حالت اول: بدون وجود متغیر IP * TSRT: ستون اول و ب) حالت دوم: با وجود متغیر IP * TSRT: ستون دوم.

جدول ۴-۱. نتایج رگرسیون لجیستیک

	Polcon ⁻¹	Polcon ⁻¹
فاصله فرهنگی	*۰/۱۹	۰/۲۶
GPD سرانه	۰/۱۵	۰/۱۱
جمعیت	-۰/۱۶	-۰/۱۳
MNE اندازه	۰/۱۲	۰/۱۵
بین‌المللی سازی	-۰/۱۸	-۰/۱۸
تجربه قبلی میزبان	۰/۱۸	۰/۳۱
PI متغیر مستقل	**۰/۲۸	**۰/۳۳
BIT شاخص	-۰/۱۶	-۰/۱۳
BITSRT * PI		۰/۲۶
Dummies سال	بله	بله
Dummies صنعتی	بله	بله
مقدار ثابت	۱۱/۵۶	۱۷/۷۸
- 2 log likelihood	۲۸۸/۴۵	۲۹۲/۴۳
Pseudo R ²	۰/۴۲	۰/۴۴

منبع: یافته‌های تحقیق

تمام متغیرهای مستقل و کنترلی استاندارد شده‌اند

*** P < 0.001 , ** P < 0.01 , * P < 0.05 , P < 0.1 +

مدل دوم (جایگزینی شاخص آزادی اقتصادی (Economic Freedom): جدول ۴-۲ در دو حالت الف) حالت اول: بدون وجود متغیر IP * TSRT: ستون اول و ب) حالت دوم: با وجود متغیر IP * TSRT: ستون دوم .

جدول ۴-۲. نتایج رگرسیون لجیستیک

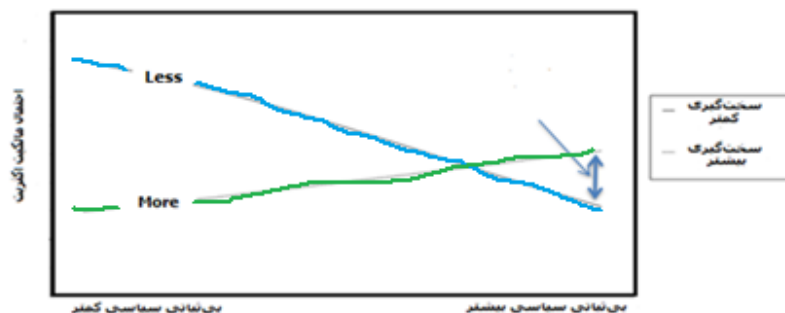
	Economic Freedom (reversed)	Economic freedom (reversed)
فاصله فرهنگی	۰/۱۷	۰/۲۳
GPD سرانه	۰/۱۸	۰/۳۳*
جمعیت	-۰/۵۳***	-۰/۷۸***
MNE اندازه	۰/۱۶	۰/۰۸
بین‌المللی سازی	-۰/۱۶	-۰/۱۶
تجربه قبلی میزبان	۰/۲۳	-۰/۴۱
PI متغیر مستقل	۰/۴۲**	۰/۵۳**
BIT شاخص	۰/۱۱	۰/۱۴
IV * BITSRT		۰/۷۶***
Dummies سال	بله	بله
Dummies صنعتی	بله	بله
مقدار ثابت	۹/۷۶***	۲۱/۳۲
- 2 log likelihood	۲۶۵/۵۹	۲۸۴/۸۷
Pseudo R ²	۰/۴۳	۰/۳۷

منبع: یافته‌های تحقیق

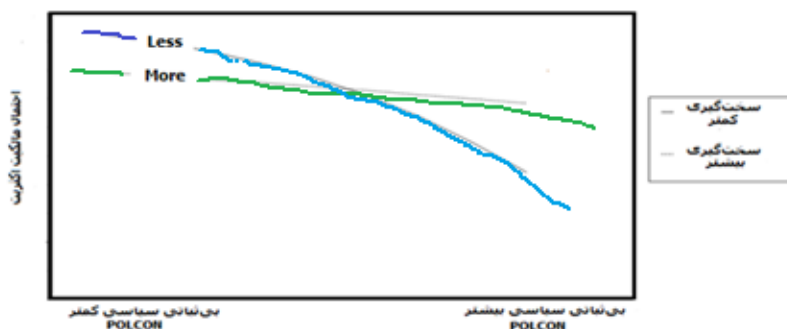
تمام متغیرهای مستقل و کنترلی استاندارد شده اند $*** P < 0.001$, $** P < 0.01$, $* P < 0.05$, $+ P < 0.1$

در ستون اول عدم ثبات نظام سیاسی با شاخص محدودیت های سیاسی هیزس (POLCON) جایگزین شده است. برای متغیر عدم ثبات نظام سیاسی از شاخص های حکمرانی جهانی با معکوس کردن محدودیت های سیاسی ($POLCON^{-1}$) استفاده گردید. شاخص محدودیت های سیاسی (POLCON) جنبه متفاوتی از سطح ثبات سیاسی یک کشور، یعنی احتمال تحمل/پایداری سیاسی را با اندازه گیری مستقیم امکان سنجی تغییر در سیاست معطوف به ساختار نهادهای سیاسی کشور، به خود می گیرد (مثلاً تعداد امتیازات حق و تو). که روابط پیچیده بین تعدد امتیاز تغییر و میزان محدودیت در سیاست گذاری قوای قانون گذاری و اجرایی را ارزیابی می کند. تعادل در همه سطوح، امکان تغییر سیاست را افزایش می دهد و از این طریق سطح محدودیت های سیاسی را کاهش می دهد و ظرفیت نتیجه گیری از دولت را افزایش می دهد. نمرات احتمالی برای اندازه گیری نهایی محدودیت های سیاسی از صفر (خطرناک ترین) تا یک (بیشترین محدودیت) است. این معیار معکوس گردید ($POLCON^{-1}$) تا با آزمون اصلی سازگار شود و انتظار می رود علامت منفی بر ضریب $POLCON^{-1}$ به عنوان یک اثر مستقیم و یک علامت مثبت برای مدت تعامل باشد. با استفاده از آزادی اقتصادی (معکوس) یک تست استحکام اضافی اجرا شد (هریتیچ، ۲۰۱۵).

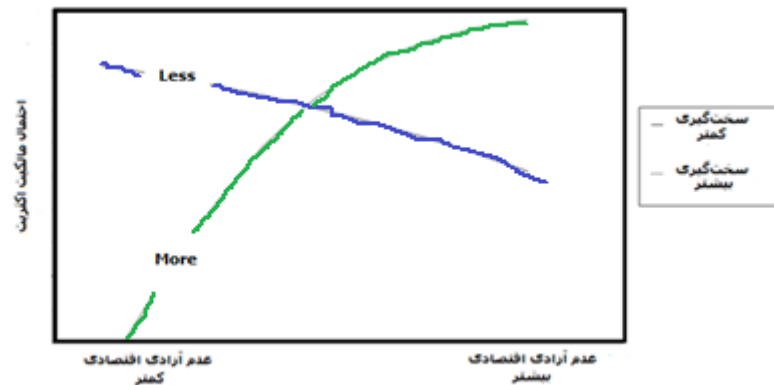
در نهایت یافته ها با نگاه هندسی به شرح زیر ارائه می گردد: شکل ۱ اثرات سخت گیری معاهدات اقتصادی مالی را بر احتمال مالکیت اکثریت ترجیحی بنگاه های چندملیتی در سطوح مختلف بی ثباتی سیاسی نشان می دهد. شکل ۲ و ۳ به ترتیب؛ تعاملات $POLCON^{-1}$ (معکوس) و آزادی اقتصادی (معکوس) را نشان می دهد.

شکل ۱. تاثیر تعدیلگر سخت گیری معاهدات اقتصادی مالی بر رابطه بین عدم ثبات سیاسی و مالکیت (منبع: یافته های تحقیق)

شکل ۲. اثر تعدیلگر سخت گیری معاهدات اقتصادی مالی بر رابطه بین عدم ناطمینانی سیاسی و مالکیت (منبع: یافته های تحقیق)

شکل ۳. اثر تعدیلگر سخت‌گیری معاهدات اقتصادی مالی بر رابطه بین عدم آزادی اقتصادی و مالکیت (منبع: یافته‌های تحقیق)

۵. بحث و نتیجه‌گیری

تحقیق حاضر با هدف بررسی تعاملات استحکام معاهدات اقتصادی مالی، عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت در نظر گرفته شد. داده‌های مربوط به فعالیت‌های اقتصادی در سال ۱۴۰۱ برای دوره ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱ بنگاه‌های چندملیتی دارای متوسط ۴ فعالیت اقتصادی خارجی جدید در سال به تعداد نهایی ۱۱۶ مورد انتخاب و جمع‌آوری گردید و با استفاده از رگرسیون لجستیک زوجی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. استحکام معاهدات اقتصادی مالی به صورت دو/چندجانبه و منطقه‌ای یک جنبه مهم، از محیط سازمانی بین‌المللی گسترده‌ای است که ساختار مالکیت را به ویژه در کشورهای دارای عدم ثبات نظام سیاسی هدایت می‌کند. در این مطالعه استدلالی منطقی در مورد تأثیر استحکام معاهدات اقتصادی تجاری بر ساختار مالکیت تحت سطوح مختلف عدم ثبات نظام سیاسی با استفاده از تئوری نهادی و معطوف به تحقیقات مرتبط با اقتصاد سیاسی بین‌المللی ارائه شده است. تأثیر غیرمستقیم استحکام معاهدات اقتصادی مالی در ساختار مالکیت در سطوح بالاتر عدم ثبات نظام سیاسی، باعث ورود یک اثر "استحکام/قاطعیت" می‌شود که "قدرت اطمینان" مورد نیاز در مورد حمایت از دارایی‌های بین‌المللی را فراهم و باعث انجام فعالیت اقتصادی تجاری از سوی عاملین اقتصادی از جمله؛ سرمایه‌گذاری می‌شود و بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی، مالکیت اکثریت را -در غیر این صورت- مالکیت اقلیت را انتخاب می‌کنند. تحقیق حاضر به نقش مهمی که ویژگی‌های طراحی معاهدات اقتصادی مالی بین‌المللی در تأثیرگذاری بر استراتژی بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی ایفا می‌کند، توجه می‌کند. تحقیقات قبلی در مورد استراتژی بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی، این ویژگی‌ها را به خود اختصاص نداده است. تمرکز خاص تحقیق بر استحکام مقررات معاهدات اقتصادی مالی بوده است و آزمایش‌های تجربی تحقیق از این استدلال اصلی حمایت می‌کنند که استحکام معاهدات اقتصادی مالی برای تعدیل رابطه بین عدم ثبات نظام سیاسی و ساختار مالکیت در کشورهای میزبان عمل می‌کند. مشخص است که معاهدات اقتصادی مالی سخت‌گیرانه‌تر با افزایش عدم ثبات نظام سیاسی، بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی را ترغیب می‌کند تا مالکیت اکثریت را به جای اقلیت انتخاب کند. از نظر تئوری، این تحقیق ماهیت چند سطحی از محیط فعالیت‌های اقتصادی تجاری را نشان می‌دهد که بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی، باید ضمن موزون کردن خطرات/ریسک‌ها و مزایای احتمالی، تمهیدات مختلف مالکیت تحت شرایط مختلف عدم ثبات نظام سیاسی را در نظر بگیرند. معاهدات اقتصادی مالی سخت‌گیرانه در ارائه تعهد معتبر در برابر سلب مالکیت و تأمین قدرت اطمینان بخشی که امکان مالکیت اکثریت توسط بنگاه‌های چندملیتی در

کشورهای میزبان در سطوح بالاتر عدم ثبات نظام سیاسی را دارد، مؤثر است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که طراحی یک ساختار کاهش ریسک در سطح بین‌المللی بر چگونگی مشاهده بنگاه‌ها در یک محیط ناپایدار احتمالی در سطح ملی تأثیر می‌گذارد. برخی از پشتیبانی‌ها توسط محققین ارائه گردیده که گفته‌اند عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران، هنگام آماده سازی برای فعالیت اقتصادی تجاری همچون سرمایه‌گذاری در کشورها بطور خاص در حال توسعه و نوظهور، معاهدات اقتصادی مالی را در نظر می‌گیرند. همچنین رویدادهایی که در مرزهای یک کشور انجام می‌شوند، می‌توانند تحت تأثیر فعالیت‌های موجود در سطوح دیگر، از جمله سطوح کلان(جهانی) باشند. بنابراین بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی با تعامل چندسطحی بین عوامل، خطر را برای عاملین اقتصادی/سرمایه‌گذاران بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی کاهش می‌دهد یا محدود می‌کند. تصمیمات استراتژیک توسط بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی، در نتیجه تعامل بین ماهیت ظهور قانون در یک سطح(استحکام معاهدات اقتصادی مالی) و نگرانی در سطح دیگر(عدم ثبات نظام سیاسی) بوجود می‌آید. فرآیند جهانی شدن کشورها در ابعاد مختلف اقتصادی-اجتماعی طی سالیان اخیر و ظهور شرکت‌های چندملیتی، پراکندگی جهانی تولید و زنجیره‌های ارزش جهانی، تجارت بین‌الملل را دچار تحولات ساختاری نموده است؛ به گونه‌ای که مشارکت از طریق انعقاد معاهدات اقتصادی مالی دو/چندجانبه کشورها در زنجیره‌های ارزش جهانی به طور پیوسته به تولید ثروت منجر می‌شود. سهم هر کشور از این ثروت، براساس نقش آن در مشارکت زنجیره‌های ارزش جهانی مشخص می‌شود. در ساختار زنجیره ارزش جهانی، محصول نهایی توسط کشورها صادر نمی‌شود؛ بلکه یک محصول واسطه‌ای با حرکت در طول زنجیره ارزش در کشورهای مختلف به محصول نهایی تبدیل می‌شود. تحقیق حاضر پیامدهای بسیاری برای مدیران بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی، سیاست‌گذاران و دولت‌ها دارد. تعامل مداوم و قابل توجه بین استحکام معاهدات اقتصادی مالی و شرایط ریسک/خطر در سطح کشور نشان می‌دهد که چگونه نااطمینانی در محیط‌های سیاسی و توافقه‌های اقتصادی، تجاری و سرمایه‌گذاری بین‌المللی به طور مشترک هنگام برنامه‌ریزی جهت ورود جدید به خارج از کشور، اهمیت دارند. فرآیند تصمیم‌گیری نیاز به آگاهی از محدودیت‌ها و کاهش ریسک ناشی از سطوح مختلف نهادی در محیط خارجی دارد. ممکن است لازم باشد مدیران بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی از چشم‌انداز سطوح بالاتر تعهدات در کشورهایی که شروع به گذار از گذشته ناپایدار سیاسی به وضعیت پایداری سیاسی کرده‌اند، بیش از حد نگران شوند. از نظر سیاسی، یافته‌ها حاکی از آن است که کشورهای میزبان که در مرحله اولیه توسعه قرار دارند و از طریق شرکت‌های تحت مالکیت اکثریت خارجی به دنبال فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری در داخل هستند، با اجازه دادن به معاهدات اقتصادی مالی دقیق‌تر با کشورهای توسعه یافته می‌توانند به هدف بهبود ثبات سیاسی دست یابند. یافته‌های تحقیق همچنین می‌تواند پیامدهای گسترده‌تری برای تجارت جهانی داشته باشد. با توجه به افزایش تعداد اختلافات مطرح شده قبل از داوری، حساسیت نسبت به داوری‌ها افزایش یافته است. تحقیقات آینده می‌تواند تأثیر طراحی توافقه‌های اقتصادی بین‌المللی را بر روی نمونه‌های بسیار وسیع‌تر آزمایش کند. علاوه بر این می‌تواند تأثیر استحکام معاهدات اقتصادی مالی را در اندازه‌گیری‌های دقیق‌تر مالکیت مانند میزان و سطح فعالیتهای اقتصادی همچون میزان سرمایه‌گذاری شده و وضعیت حقوق صاحبان سهام بررسی کند. تحقیقات اخیر نشان داده‌است که رابطه بین معاهدات اقتصادی مالی و فعالیت‌های اقتصادی/سرمایه‌گذاری خارجی برای سرمایه‌گذاری در سرمایه ثابت نسبت به سایر اشکال فعالیت بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی قوی‌تر است و این تمایز می‌تواند در مطالعات بعدی در مورد استحکام معاهدات اقتصادی مالی بررسی شود. سرانجام، تحقیق حاضر پیامدهایی را برای محققان در مورد محرک‌ها و پیامدهای استراتژی بنگاه‌های چندملیتی

بین‌المللی در دنیای نهادهای در حال تغییر در پی دارد. نتایج نشان می‌دهد که محققان هنگام ارزیابی استراتژی‌های بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی باید نه تنها به طراحی مؤسسات داخلی بلکه به طراحی توافقنامه‌های بین‌المللی توجه کنند. دانستن پیامدهای عدم ثبات نظام سیاسی برای بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی تنها نمی‌تواند به ارزیابی محیط سیاسی داخلی که به طور یک‌جانبه در کشورهای میزبان ایجاد شده است، اعتماد کند. محیط‌های سیاسی داخلی بدون در نظر گرفتن تجزیه و تحلیل سطح بین‌المللی، نباید قابل درک باشند، بدون آنکه "ماهیت پیوندهای بین اقتصادهای ملی و اقتصاد جهانی را درک کنند". بنابراین معاهدات اقتصادی مالی دقیق‌تر، بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی را ترغیب می‌کند تا با افزایش عدم ثبات نظام سیاسی، سهام اکثریت را انتخاب کند. همچنین از پیامدهای مدیریتی و سیاسی تحقیق، مربوط به نقشی است که استحکام معاهدات اقتصادی مالی در تعیین استراتژی بنگاه‌های چندملیتی بین‌المللی دارد.

ORCID

Mostafa Heidari Haratemeh <http://orcid.org/0000-0001-9724-2644>

References

- Allee, T., & Peinhardt, C. (2010). Delegating differences: bilateral investment treaties and bargaining over dispute resolution provisions. *International Studies Quarterly*, 54(1), 1–26. doi.org/10.1111/j.1468-2478.2009.00575.x
- Berger, A., Busse, M., Nunnenkamp, P., & Roy, M. (2013). Do trade and investment agreements lead to more FDI? Accounting for key provisions inside the black box. *International Economics and Economic Policy*, 10(2), 247–275. DOI: 10.1007/s10368-012-0207-6
- Büthe, T., & Milner, H. V. (2014). Foreign direct investment and institutional diversity in trade agreements: credibility, commitment, and economic flows in the developing world, 1971–2007. *World Politics*, 66(1), 88–122. doi: 10.1017/S0043887113000336
- Christopher W., Tatiana L. (Vashchilko), Candace A. Martinez. , (2016). The moderating effect of bilateral investment treaty stringency on the relationship between political instability and subsidiary ownership choice, *International Business Review*. IBR 1316 No. of Pages 11. DOI: 10.1016/j.ibusrev.2016.05.002
- Eden, L., & Molot, M. A. (2002). Insiders, outsiders and host country bargains. *Journal of International Management*, 8(4), 359–388. doi.org/10.1016/S1075-4253(02)00095-9.
- Elkins, Z., Guzman, A. T., & Simmons, B. A. (2006). Competing for capital: the diffusion of bilateral investment treaties, 1960–2000. *International Organization*, 60(4), 811–846. doi.org/10.1017/S0020818306060279.
- Filatovchev, I., Stephan, J., & Jindra, B. (2008). Ownership structure, strategic controls and export intensity of foreign-invested firms in transition economies. *Journal of International Business Studies*, 39(7), 1133–1148. DOI:10.1057/palgrave.jibs.8400404.
- Gatignon, H., & Anderson, E. (1988). The multinational corporation's degree of control over foreign subsidiaries: an empirical test of a transaction cost explanation. *Journal of Law, Economics, and Organization*, 4(2), 305–336. doi.org/10.1093/oxfordjournals.jleo.a036954.
- Gaur, A. S., & Lu, J. W. (2007). Ownership strategies and survival of foreign subsidiaries: impacts of institutional distance and experience. *Journal of Management*, 33(1), 84–110. doi.org/10.1177/0149206306295203.
- Globerman, S., & Shapiro, D. (2003). Governance infrastructure and US foreign direct investment. *Journal of International Business Studies*, 34(1), 19–39. doi.org/10.1057/palgrave.jibs.8400001.

- Heidari Haratemeh, M. (2023). Institutional Factors Affecting Foreign Direct Investment and Bilateral Investment Treaties. *Program and Development Research*, 4(2), 167-195. doi: 10.22034/pbr.2023.392560.1323(In Persian).
- Heidari Haratemeh, M. (2023). The Impact of Investment Treaties on the De-Politicize of Foreign Investment Disputes (Legalization, Diplomacy, and Development). *Journal of Advertising and Sales Management*, 3(3), 90-101. doi: 10.52547/JABM.3.2.6(In Persian).
- Henisz, W. (2000). The institutional environment for multinational investment. *Journal of Law, Economics and Organization*, 16(2), 334–364. DOI:10.1093/JLEO/16.2.334.
- Jandhyala, S., & Weiner, R. J. (2014). Institutions sans frontières: international agreements and foreign investment. *Journal of International Business Studies*, 45 (6), 649–669. DOI:10.1057/jibs.2013.70.
- Kerner, A. (2009). Why should I believe you? The costs and consequences of bilateral investment treaties. *International Studies Quarterly*, 53(1), 73–102. doi.org/10.1111/j.1468-2478.2008.01524.x.
- Kogut, B., & Singh, H. (1988). The effect of national culture on the choice of entry mode. *Journal of International Business Studies*, 19(3), 411–432. DOI:10.1057/palgrave.jibs.8490394.
- Li, Y., & Zahra, S. (2012). Formal institutions, culture, and venture capital activity: a cross-country analysis. *Journal of Business Venturing*, 27(1), 95–111. doi.org/10.1016/j.jbusvent.2010.06.003.
- Lukoianova, T. (2013). The signaling role of BIT stringency for facilitating of FDI. *Academy of Management Proceedings 2013*. doi.org/10.5465/ambpp.2013.104.
- Meyer, K. (2001). Institutions, transaction costs, and entry mode choice in Eastern Europe. *Journal of International Business Studies*, 32(2), 357–367. doi.org/10.1057/palgrave.jibs.8490957.
- Rosendorff, B. P., & Shin, K. J. (2015). Regime type and international commercial agreements. *International Journal of Economic Theory*, 11(1), 107–119. DOI:10.1111/ijet.12055.
- Tihanyi, L., Griffith, D. A., & Russell, C. J. (2005). The effect of cultural distance on entry mode choice, international diversification, and MNE performance: a meta-analysis. *Journal of International Business Studies*, 36(3), 270–283 .DOI:10.1057/palgrave.jibs.8400136.
- Tsaia, H. and Z. Gu (2007). The Relationship Between Institutional Ownership and Casino Firm Performance. *Hospitality Management*. Vol. 26, pp. 517-530. DOI:10.1016/j.ijhm.2006.02.003.
- Wälde, T. (2005). The Umbrella clause in investment arbitration: a comment on original intentions and recent cases. *Journal of World Investment and Trade*, 6(2), 183–236. doi.org/10.1787/415453814578.
- Xu, D., & Shenkar, O. (2002). Note: institutional distance and the multinational enterprise. *Academy of Management Review*, 27(4), 608–618. DOI:10.2307/4134406.
- Zhang, H.L., Lu, Z.F., (2012). Cash distribution, corporate governance, and over-investment: an investigation based on the state of the cash holdings of China's listed companies and their subsidiaries. *Manage. World* 3, 141–150. DOI: 10.4236/me.2016.710111.